

LAKIALOITE 115/2014 vp

Laki sähkömarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnalle

Lähes kaikissa Euroopan maissa sähkön kuluttajan on mahdollista syöttää itse tuottamaansa sähköä sähköverkkoon ja saada siitä kohtuullista korvausta. Tämä mahdollistaa kuluttajille laajassa mittakaavassa oman energiantuotannon lisäämisen kulutuspisteissä. Kyseessä on sähkön tuotanto, joka on tyypillisesti teholtaan alhainen ja useimmiten tuotettu uusiutuvilla energianlähteillä, tavallisia esimerkkejä ovat aurinkoenergia ja pientuulivoima.

Pienessä mittakaavassa hajautetusti kulutuspisteessä tuotetun sähkön kilpailukykyä parantaa sähkön siirtomaksujen ja energiaverojen puuttuminen, mikä tekee siitä edullista tavallisille kuluttajille. Käytettävä energianlähde ei aina kata koko kiinteistön energiantarvetta, joten osaksi sähkö otetaan tavalliseen tapaan verkosta. Toisina aikoina talo on kuitenkin yliomavarainen sähkön suhteen, jolloin luontevaa on, että ylijäämänsähkö syötetään verkkoon. Sähköverkon haltijan on velvollisuus ottaa tuotanto verkkoonsa, mutta nykyisin siitä ei tarvitse maksaa käypää korvausta.

Tilanne voi siis olla pahimmillaan se, että talo tuottaa enemmän sähköä verkkoon kuin sieltä ottaa, mutta joutuu silti vain maksamaan verkosta ottamansa sähkön. Tämä epätasapaino on oikeustajun vastaista ja jarruttaa hyvää kehitystä. Pientuotannosta on myös sähköjärjestelmälle ulkoishyötyjä, joita on vaikea hinnoitella, mutta jotka pitäisi ottaa päätöksenteossa huomioon.

Tuotannon hajautuminen verkkoon vähentää suurten sähköhäiriöiden vaaraa.

Olisi perusteltua lisätä pienimuotoisesti tuotetun uusiutuvan energian, kuten pientuuli- ja aurinkovoiman, osuutta sähköjärjestelmässämme. Erityisesti aurinkoenergian odotetaan olevan kannattavimmillaan integroituna rakennusten rakenteisiin, kuten julkisivuihin tai ikkunoihin. Ilmastonmuutosnäkökulmasta tarvitsemme myös pienistä yksiköistä saatavaa uusiutuvaa energiaa perinteisen, suuriin yksiköihin perustuvan energiantuotannon rinnalle. Sähkön pientuotanto sekä siihen liittyvä palvelu-, asennus- ja huoltoliiketoiminta mahdollistavat uusien työpaikkojen synnyn. Esimerkiksi 10 000 aurinkosähköjärjestelmän asennus toisi Suomeen työtä 60–90 miljoonan euron arvosta.

Mekanismiin on syytä olla yksinkertainen, jota vältytään sähköyhtiöiden ja kuluttajien väliseltä neuvottelubyrokratialta, kirjavilta käytännöiltä ja oikeusriidoilta. Sähkön pientuotannon verkkoon liitännän tulee tapahtua yksinkertaisena ja automaattisena ilmoitusasiana lyhyen aikaikkunan rajoissa. Lisäksi on otettava käyttöön nettolaskutusmalli, jossa pientuottajan verkkoon syöttämä sähkö hyvitetään pientuottajalle mukaan lukien sähkön siirtokustannukset ja verot. Netotus tehdään esimerkiksi tunneittain sähkön sen hetken markkinahinnan mukaan. Suomessa on jo käytössä vuodesta 2009 älykkäät etäluettavat sähkömittarit, jotka tuottavat kuluttajalle reaaliaikaista tietoa sähkön kulutuksesta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sähkömarkkinalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään sähkömarkkinalain (588/2013) 13 lukuun uusi 105 a § seuraavasti:

13 luku

Sähköopimuksia koskevat säännökset

105 a §

Nettomittausperiaate

Tariffin hinnoitteluperusteena käytettävän
ajanjakson ylitse lasketaan vain nettomääräises-

ti siirtyvän sähkömäärä sähkösen hetkisen
markkinahinnan mukaan. Pientuottajan verk-
koon syöttämä sähkö hyvitetään pientuottajalle
mukaan lukien sähkösen siirtokustannukset ja ve-
rot.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta
2015.

Helsingissä 27 päivänä helmikuuta 2015

Johanna Karimäki /vihr
Maria Tolppanen /ps
Jari Myllykoski /vas

Antti Kaikkonen /kesk
Matti Saarinen /sd
Johanna Sumuvuori /vihr